

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

موضوع: راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات داروپزشکی - تزریق داروی اشتباه به بیمار - معاونتهای غذا و داروی سراسر کشور

با سلام :

با احترام، به استحضار می رساند، دفتر متبوع گزارشی مبنی بر عوارض جدی منجر به مرگ، از یکی از بیمارستانهای کشور به شرح زیر دریافت نموده است: بیمار آقای ۴۰ ساله مبتلا به بیماری کووید ۱۹ بوده که پس از مراجعه به پزشک، داروهای دگزامتازون، کتورولاک و سرم نرمال سالین برای وی تجویز شده است. بیمار همراه با کیسه حاوی داروهای مذکور و ۵ عدد آمپول آتراکوریوم داخل کیسه، به بخش تزریقات مراجعه نموده که بهیار مربوطه بدون توجه به نسخه و نام دارو مندرج بر روی آمپول های مربوطه، اقدام به تزریق آمپول آتراکوریوم یک عدد کامل، آمپول کتورولاک و آمپول دگزامتازون همگی داخل سرم نرمال سالین ۵۰۰ سی سی برای بیمار نموده است. پس از شروع انفوزیون داروهای مذکور، بیمار دچار ایست قلبی تنفسی شده که علیرغم انجام اقدامات احیاء و اینتوباسیون و بستری در بخش ویژه متاسفانه بیمار فوت شده است. در ضمن محل تهیه داروی آتراکوریوم توسط بیمار مذکور نامشخص می باشد. راهکار پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات داروپزشکی مشابه:

۱- داروها قبل از تحویل به بیمار توسط مسئول فنی داروخانه کنترل و از عدم وجود دارو غیر از داروهای تجویز شده در نسخه اطمینان حاصل شود. بیماران از تحویل دارو توسط شخص مسئول فنی داروخانه با کنترل پروانه مسئول فنی و تحویل دهنده دارو، اطمینان حاصل کنند.

۲- در صورتی که بیمار بیش از یک نسخه دارد و یا داروی بدون نسخه نیز درخواست نموده است داروها در پاکت مجزا به بیمار تحویل و از مطابقت داروهای بدون نسخه با لیست داروهای OTC اطمینان حاصل شود.

۳- در خصوص داروهای تزریقی بخصوص داروهای با شکل و بسته بندی شبیه کنترل ویژه و مجدد و توجه به نام دارو مندرج بر روی پوکه، در زمان تحویل دارو و کنترل دقیق نسخه با داروهای تحویل داده شده به بیمار توسط داروسازان مسئول فنی محترم داروخانه صورت گیرد.

۴- جدا کردن محل نگهداری داروهای با هشدار بالا از سایر داروها که در این خصوص محل نگهداری داروهای یخچالی داروهای با هشدار بالا می بایست جدا از سایر داروها در نظر گرفته شود و رعایت مفاد بخشنامه دستورالعمل برچسب گذاری داروهای با هشدار بالا

۵- دقت پرسنل تزریقات و پزشکان مسئول، در خصوص دستور مصرف و نسخه داروهای تجویز شده به بیمار، در این خصوص چنانچه دارویی غیر از موارد تجویز شده در نسخه بیمار و بدون دستور پزشک، توسط بیمار یا همراهان وی به منظور تزریق

شماره: ۶۵۸/۱۹۵۲۳
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۱۰
پیوست: ندارد

به پرسنل تزریقات تحویل داده شود، از تزریق موارد داروهای فاقد نسخه و دستور پزشک اجتناب شود. خواهشمند است، دستور فرمائید، مراتب به همه مراکز دارویی، درمانی و بهداشتی تحت پوشش آن معاونت محترم اطلاع رسانی شود.

دکتر نوشین محمدحسینی
مدیر کل دفتر نظارت و پایش
مصرف فرآورده‌های سلامت محور

رونوشت :

جناب آقای دکتر اینانلو مدیرکل امور دارو و مواد تحت کنترل
سرکار خانم مهندس حسینی اشپلا رئیس اداره اسناد و مکاتبات اداری
سرکار خانم دکتر کریمی قوانلو رئیس گروه ثبت و گزارش ایمنی و عوارض ناخواسته فرآورده های سلامت
جناب آقای موجبی متصدی امور دفتری

تهران روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، نبش خیابان شهید وحید نظری، سازمان غذا و دارو

تلفن: ۹-۶۶۴۶۷۲۶۸-۹ نمابر: ۶۶۴۶۹۱۲۲ کد پستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱

www.fda.gov.ir